

Criteria

Sector

- vmbo
- havo / vwo
- mbo
- ho

Thema

- Visie, beleid en kwaliteit
- LOB-leeromgeving
- LOB-programma
- Studiekeuze/ studiesucces
- Loopbaangesprek
- Doorstromen
- Arbeidsmarktinformatie
- LOB-documenten
- Ouderbetrokkenheid
- Professionalisering
- Samenwerking
- Kansengelijkheid

Jaartal

- > 2020
- 2015 - 2020
- < 2015

Soort publicatie

- Proefschrift
- Inaugurale rede/ lectorale rede
- Onderzoeksrapport
- Samenvatting onderzoeksrapport
- Artikel

ALGEMENE GEGEVENS

Titel	Leren kiezen voor je loopbaan. Onderzoek naar de herinrichting van het keuzeproces voor beroep en opleiding in West-Brabant. Etten-Leur: ROC West-Brabant (nu: Curio)
Auteurs	Boer, P. den, Stukker, E. (2012).
Hyperlink volledig onderzoek	https://docplayer.nl/26451703-Leren-kiezen-voor-je-loopbaan-onderzoek-naar-de-herinrichting-van-het-keuzeproces-voor-beroep-en-opleiding-in-west-brabant.html

SAMENVATTING

Samenvatting van het onderzoek

Deze publicatie is een verslag van het project 'Keuzeprocessen' in West-Brabant. In dat project hebben diverse personeel geledingen van de projectscholen veel en intensief werk geleverd om leerlingen te leren kiezen voor en tijdens de (school)loopbaan. In totaal participeren 21 scholen in dit project met als doel om de loopbaanoriëntatie te herinrichten.

In het stuk wordt eerst beschreven wat de scholen en opleidingen hebben gedaan in het kader van arbeids-ontdekking (beroepspraktijkervaring) en wat daar de opbrengsten van zijn. Het doel is om leerlingen en studenten te activeren, een praktijkgerichte leeromgeving te creëren en werkexploratie (één van de loopbaancompetenties) expliciet aan te kunnen bieden. De bevindingen op dit gebied zijn dat er diverse activiteiten worden aangeboden op alle deelnemende scholen in wisselende intensiteit en samenhang. De effecten van deze activiteiten zijn minder zichtbaar dan gedacht. Het lijkt van toenemend belang dat er meer detail en samenhang tussen activiteiten plaatsvindt om de effectiviteit ervan te kunnen beoordelen.

De publicatie verhaalt verder de verwerking van opgedane arbeidservaring op diverse wijzen. Tijdens de duur en uitvoer van het project wordt steeds meer ervaren dat werkexploratie belangrijker wordt, net als het verwerken ervan en erop voortborduren. Er hebben twee metingen plaatsgevonden in het kader van loopbaansturing binnen de groepen. Daar viel op dat er over de hele linie meer werd gewerkt aan loopbaansturing, maar dat het afhankelijk is van het enthousiasme van de begeleider hoe dit werd ervaren door de leerlingen zelf. Een diepteonderzoek naar reflectiegesprekken toont aan dat de gesprekken allemaal voldoende aanknopingspunten lieten zien waarin er echt

LOB ONDERZOEK

gereflecteerd kon worden. Het docentgedrag tijdens deze gesprekken is een voorspeller van reflectiesucces. Waar open vragen en ingaan op getoonde emotie veel oplevert, levert het zelden iets op als er gesloten vragen worden gesteld waarbij de reactie niet wordt aangegrepen om door te vragen.

Het verslag gaat verder in op de metingen die tijdens het project zijn gedaan en de opbrengsten die dat heeft opgeleverd. Het verslag werkt toe naar de conclusie waarin wordt toegelicht dat de ervaringsactiviteiten rondom arbeid minder als verwacht worden herkend als zodanig. Met name in vmbo leerjaar twee is die beleving er wel. De aard van de activiteit is minder van waarde onder de respondenten dan de inzet van hun docenten. De conclusie vertelt verder dat doorvragen op emotie tijdens de verwerking van de ervaring (in een reflectiegesprek) leidt tot een hogere waarde van reflectie dan dat dit niet wordt gedaan. De arbeidsidentiteit is naarmate het project groeit, ook bij de leerlingen en studenten gegroeid. Loopbaansturing en netwerken zijn op de vmbo-scholen toegenomen aan de hand van een praktische tool met knipkaarten. Overall conclusie is dat er hard is gewerkt aan de doelen, maar dat deze nog niet (volledig) zijn behaald. Het levert in ieder geval op dat activiteiten meer georganiseerd moeten worden aangeboden en de reflectie op die activiteiten scherper moeten worden ingezet om de waarde van de ervaring te verhogen.

TRANSFER

Wat kun je uit het onderzoek meenemen naar de LOB-praktijk?

Als je als school begint aan LOB, of dit element intensiveert, wees je er dan van bewust dat dit een langdurig proces is dat veel doorzettingsvermogen en geduld vraagt.